

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

**ZAGRANICZNY OŚRODEK
POLSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ
W MOSKWIE
SPRAWOZDANIE
ROK 2020**

Move Your Imagination

Spis treści

1. Trendy społeczno-gospodarcze.....	3
2. Sytuacja na rynku turystycznym	8
3. Przyjazdy do Polski	14
4. Połączenia.....	20
5. Popyt na polskie produkty turystyczne	23
6. Analiza wybranych działań.....	25
7. Analiza zachowań konkurencji	33
8. Mierniki działań promocyjnych	36
9. Współpraca w realizacji działań promocyjnych	37
9.1. Środki zaangażowane przez podmioty współfinansujące działania promocyjne realizowane przez ZOPOT. Dane w EUR.....	37
9.2. Najaktywniejsi, na rynku działania ZOPOT, przedstawiciele polskiej branży turystycznej oraz regiony.....	37

1. Trendy społeczno-gospodarcze

ROSJA

- 146,17 mln ludności¹/143,6 mln ludności²
- Powierzchnia 17,1 mln km²
- Największe miasta: Moskwa, St. Petersburg, Nowosybirsk, Jekaterynburg, Niżnij Nowgorod, Kazań, Samara, Omsk, Czelabińsk, Rostov nad Donem, Ufa, Perm, Wołgograd
- 11 stref czasowych, język urzędowy – rosyjski

Pandemia COVID-19 wywarła znaczący wpływ na sytuację gospodarczą Rosji, której pogorszenie w 2020 r. powodowało nasilenie się obaw o społeczno-ekonomiczną stabilność państwa. Miały na to wpływ przede wszystkim pandemia, która doprowadziła do zmniejszenia o ok. 5% popytu wewnętrznego oraz znaczący spadek cen ropy naftowej (o ok. 42 USD za baryłkę) tj. o jedną trzecią w stosunku do roku 2019. Wartość eksportu ropy spadła o ok. 40%, gazu ziemnego o 45%. Zmniejszenie się wpływów z eksportu było rekompensowane osłabieniem kursu rublu (o ok. 15%). PKB skurczyło się w 2020 roku o 4%.

Trwający i pogłębiający się kryzys powodował dalsze ubożenie rosyjskiego społeczeństwa. Dochody obywateli zmniejszyły się w 2020 r. o 5% w stosunku do 2019 roku tym samym były one o ponad 12% niższe niż w roku 2013, czyli w ostatnim roku, kiedy notowano ich wzrost. Według danych statystycznych, na koniec 2020 r., liczba Rosjan żyjących w ubóstwie zwiększyła się do prawie 20 mln. Odnotowano wzrost bezrobocia, który dotknął przede wszystkim zatrudnionych w małych i średnich przedsiębiorstwach. W sondażach obywatele FR podają, że ich dochody wystarczają tylko na zaspokojenie najbardziej podstawowych potrzeb – 6% brakuje nawet na żywność (dane państwowego ośrodka badania opinii publicznej WCIOM,

¹ [Federal State Statistics Service \(rosstat.gov.ru\)](https://rosstat.gov.ru) z dnia 20/04/21

² <https://www.populationof.net/pl/russian-federation/> z dnia 20/04/2021

grudzień 2020). Kolejnym objawem problemów finansowych ludności jest wzrost zadłużenia i zaległości ze spłatą kredytów i pożyczek³.

Mimo dość znaczącej wielkości rezerw walutowo – złotych (na koniec 2020 r. ponad 590 mld USD) rząd bardzo oszczędnie wspierał swoich obywateli w czasie pandemii. Szacuje się, że wartość programu antykryzysowego wyniosła jedynie ok. 4% PKB. Działania te nie miały jednak na celu wzmocnienia małych i średnich przedsiębiorstw, wpisywały się one raczej w dotychczasową strategię władz wzmocnienia kontroli politycznej nad gospodarką państwa.

W 2021 r. rosyjskie władze planują ograniczenie deficytu poprzez cięcie wydatków budżetowych (o 9%), w tym głównie na program wsparcia postcovidowego. Taki spadek nakładów nie wskazuje na możliwość szybkiej odbudowy krajowej gospodarki i osiągnięcia prognozowanego przez rząd wzrostu PKB (ponad 3%) w 2021 r.

Podstawowe dane ekonomiczne Rosji

	2018	2019	2020
PKB realne <i>W mld USD</i> ⁴	1 657,29	1 702,50	1 464,08
PKB <i>per capita</i> w USD ⁵	11 289,44	11 601,42	9 972,50
Poziom bezrobocia (w %) ⁶	4,74	4,59	4,43
Inflacja – CPI w pkt ⁷ Inflacja w % ⁸	570 2,88	592,6 4,48	630,40 3,38
Kurs EUR /RBL ⁹ Kurs PLN/RBL ¹⁰	72,81 0,0593	72,37 0,061	82,86 0,052

³ [Rosja u progu 2021 roku. Sytuacja polityczna, społeczna i gospodarcza \(osw.waw.pl\)](#) – z dnia 20.04.2021

⁴ <https://www.statista.com/statistics/263772/gross-domestic-product-gdp-in-russia/> z dnia 20.04.2021

⁵ <https://www.statista.com/statistics/263777/gross-domestic-product-gdp-per-capita-in-russia/> z dnia 20.04.2021

⁶ <https://www.statista.com/statistics/263712/unemployment-in-russia/> z dnia 20.04.2021

⁷ <https://tradingeconomics.com/russia/consumer-price-index-cpi> z dnia 20.04.2021

⁸ <https://www.inflation.eu/inflation-rates/russia/historic-inflation/cpi-inflation-russia.aspx> z dnia 20.04.21

⁹ <https://www.investing.com/currencies/eur-rub> - średnia z 2020 roku (stan na 20.04.2021)

¹⁰ <https://stooq.pl/q/?s=rubpln> (wg danych z 20.04.2021)

BIAŁORUŚ

- 9,394 mln ludności¹¹
- Powierzchnia 207,6 tys.km²¹²
- Największe miasta: Mińsk, Gomel, Mogilev, Grodno, Brześć
- język urzędowy – białoruski i rosyjski

Na stan gospodarki białoruskiej w 2020 roku miały wpływ przede wszystkim sytuacja polityczna na Białorusi i oczywiście pandemia. Kluczowym problemem jest centralne planowanie, państwowa własność i uzależnienie od Rosji. Postępuje zadłużenie głównych przedsiębiorstw (w większości państwowych), które jest większe niż PKB; wycofują się inwestorzy, spada eksport, Białorusini zaś masowo wycofują oszczędności z banków. Postępuje również dewaluacja białoruskiego rubla i wzrost inflacji.

Bardzo poważnym problemem może się stać zahamowanie rozwoju branży IT, bowiem firmy i pracownicy przenoszą się m.in. na Ukrainę, Litwę i do Polski. Branża ta prężnie rozwijała się od lat 90, wypracowując w 2019 r. 6,5% PKB. Do ożywienia w gospodarce mogłyby się przyczynić uczciwe wybory prezydenckie, jednak wydaje się, że w najbliższej perspektywie czasowej, do nich nie dojdzie. Kwestie gospodarcze stanowią również istotny element wpływu Rosji na Białoruś. Według prognoz MFW w 2021 r. wzrost gospodarczy na Białorusi będzie najniższy w Europie (2,2%).

Stale, od lat 90-tych, przyrost naturalny w Białorusi jest ujemny. Według prognoz UN World Population Prospects, ludność Białorusi spadnie poniżej 9 mln do 2030 roku. Oficjalne dane pokazują zerowe saldo migracji, jednak w rzeczywistości szacuje się, że poza Białorusią pracować może blisko milion Białorusinów.

Według danych Narodowego Komitetu Statystycznego Białorusi średnia zapłata na Białorusi wynosiła ok. 2000 zł, jednak znaczna część obywateli, zwłaszcza zamieszkująca wsie i małe miejscowości, zarabia znacznie poniżej minimum socjalnego. Dlatego tylko nieznaczna część obywateli Białorusi może pozwolić sobie na wydatki na podróże, a wielkość tych środków jest znacznie niższa od tych, które posiadają obywatele FR.

¹¹ <https://www.populationof.net/pl/belarus/> z dnia 20.04.2021

¹² <https://www.belstat.gov.by>

Podstawowe dane ekonomiczne Białorusi

	2018	2019	2020
PKB realne <i>W mld USD</i> ¹³	59,64	63,09	57,71
PKB <i>per capita</i> w USD ¹⁴	6 283,48	6 658,06	6 133,88
Poziom bezrobocia (w %) ¹⁵	5,71	4,6	4,63
Inflacja – CPI w % ¹⁶	4,87	5,6	5,15
Kurs EUR /BYN ¹⁷	2,48	2,37	2,79
Kurs PLN/BYN ¹⁸	b/d	0,55	0,70

KAZACHSTAN

- 18,548 mln ludności¹⁹
- Powierzchnia 2 724 900.km²²⁰
- Największe miasta: **Ałmaty**, **Nur-Sułtan**, Szymkent, Karaganda, Aktobe, Taraz, Pawłodar, Ust-Kamienogorsk, Semej, Uralsk, Atyrau, Kustanaj, Kyzylorda, Pietropawłowski
- język urzędowy – kazaski i rosyjski

Kazachstan, pod względem wielkości powierzchni znajduje się na dziewiątym miejscu na świecie po Rosji, Chinach, Stanach Zjednoczonych, Argentynie, Brazylii, Kanadzie, Indii i Australii. Natomiast wśród państw Wspólnoty Nieodległych Państw zajmuje drugie miejsce. Terytorium Kazachstanu jest dwanaście razy większe od terytorium 12 krajów Unii Europejskiej.

Kazachstan, to kraj bardzo zasobny w surowce mineralne. Znajduje się na pierwszym miejscu na świecie pod względem znanych złóż cynku, wolframu i barytu; drugie miejsce

¹³ <https://www.statista.com/statistics/446170/gross-domestic-product-gdp-growth-rate-in-belarus/> z dnia

20.04.2021

¹⁴ <https://www.statista.com/statistics/446238/gross-domestic-product-gdp-per-capita-in-belarus/> z dnia

20.04.2021

¹⁵ <https://www.statista.com/statistics/446204/unemployment-rate-in-belarus/> z dnia 20.04.2021

¹⁶ <https://www.statista.com/statistics/446249/inflation-rate-in-belarus/> z dnia 20.04.2021

¹⁷ <https://www.investing.com/currencies/eur-byn-historical-data> - (stan na 20.04.2021)

¹⁸ <https://pl.valutafx.com/BYN-PLN-history.htm> - (wg danych z 20.04.2021)

¹⁹ <https://www.populationof.net/pl/kazakhstan/> z dnia 20.04.2021

²⁰ <https://www.kazakhstan.pl/> z dnia 20.04.21

pod względem srebra, ołowiu i chromitów; trzecie miejsce na świecie pod względem miedzi i fluorytu oraz szóste pod względem złota. Kazachstan ma do dyspozycji znaczne złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, które znajdują się na zachodzie kraju. Dzięki tym złożom, Kazachstan można zaliczyć do grona państw stanowiących największych producentów ropy naftowej i gazu ziemnego²¹.

W latach 2017-2019 w Kazachstanie odnotowano ponad 4% wzrost gospodarczy i planowano utrzymanie tendencji wzrostowej na kolejne lata. Jednak pandemia, która wybuchła w 2020 roku, poskutkowała zmniejszeniem aktywności gospodarczej, wymusiła konieczność podjęcia działań wspierających gospodarkę, tym samym nastąpiła weryfikacja prognoz gospodarczych.

Na skutek pandemii 4,5 mln obywateli czasowo utraciło dochody. Grupa najbardziej poszkodowana otrzymała pomoc finansowa w wysokości ok. 4,5 mld złotych. Poza pomocą finansową, plan pomocy społecznej zakłada wsparcie społeczne rozłożone na kolejne lata, aż do 2023 r. o łącznej wartości 1 bln tengów (ok. 10 mld zł).

Szerokie wsparcie gospodarki oraz pomoc finansowa płynąca bezpośrednio do obywateli Kazachstanu, najbardziej dotkniętych pandemią, pozwala mieć nadzieję, że wyjazdowy ruch turystyczny odbuduje się w dość krótkim czasie. Na taką prognozę mają wpływ przede wszystkim uwarunkowania geograficzne, które powodują, iż obywatele Kazachstanu, bardzo chętnie wyjeżdżają turystycznie za granicę, wybierając przede wszystkim kierunki plażowe. Poziom oczekiwanych usług jest znacznie wyższy od tego, który oczekują Białorusini, często przewyższa również oczekiwania Rosjan.

Podstawowe dane ekonomiczne Kazachstanu

	2018	2019	2020
PKB realne <i>W mld USD</i> ²²	179,34	181,67	165,73
PKB <i>per capita</i> w USD ²³	9 749,07	9 750,17	8 781,87

²¹ <https://www.kazakhstan.pl/> z dnia 20.04.21

²² <https://www.statista.com/statistics/436143/gross-domestic-product-gdp-in-kazakhstan/> z dnia 20.04.21

²³ <https://www.statista.com/statistics/436130/gross-domestic-product-gdp-per-capita-in-kazakhstan/> z dnia 20.04.21

Poziom bezrobocia (w %) ²⁴	4,83	4,59	4,55
Inflacja – CPI w % ²⁵	6,03	5,24	6,94
Kurs EUR /KZT ²⁶	440,845	429,335	473,173
Kurs PLN/KZT ²⁷	b/d	102,27	113,65

2. Sytuacja na rynku turystycznym

ROSJA

Niezmiennie, dane statystyczne gromadzone przez Federalną Służbę Państwowej Statystyki (ROSSTAT), obejmują łączną liczbę podróży zagranicznych, jakie odbyli obywatele FR wskazujący jako cel wyjazdu turystykę, podróże służbowe, leczenie zagranicą i wyjazdy na zakupy. W odróżnieniu od polskich danych statystycznych, brak jest kryterium noclegu. Jedyne dostępne statystyki w FR, to ogólna liczba wyjazdów i przyjazdów turystycznych w podziale na kraje. Z tego powodu rosyjskie dane liczbowe znacznie się różnią od tych publikowanych w krajach europejskich, w tym w Polsce.

Pandemia koronawirusa Covid-19, która dotknęła w marcu 2020 r. większość krajów na świecie, spowodowała praktycznie całkowite zahamowanie ruchu turystycznego. W dniu 18 marca 2020 władze Federacji Rosyjskiej zamknęły swoje granice i czasowo wstrzymały wydawanie wiz turystycznych i biznesowych. Przez wiele tygodni, na terenie FR panował całkowity lockdown, zgodnie z którym wychodzenie z domu było dozwolone tylko w wyjątkowych przypadkach. Zamknięto szkoły, centra handlowe, hotele, restauracje, obiekty kulturalne, kina, salony kosmetyczne. Nie funkcjonował krajowy ruch lotniczy, a pasażerski transport kolejowy został bardzo ograniczony.

Od marca do czerwca praktycznie ilość zachorowań na Covid w Rosji była bardzo wysoka, co powodowało, iż większość krajów europejskich, która z początkiem lata decydowała się na odmrożenie ruchu wjazdowego, nie zdecydowało się na decyzję o otwarciu granic

²⁴ <https://www.statista.com/statistics/436179/unemployment-rate-in-kazakhstan/> z dnia 20.04.21

²⁵ <https://www.statista.com/statistics/436183/inflation-rate-in-kazakhstan/> z dnia 20.04.21

²⁶ <https://www.investing.com/currencies/eur-kzt-historical-data> - (stan na 20.04.21)

²⁷ https://pl.coinmill.com/KZT_PLN.html - (wg danych z 20.04.21)

dla obywateli rosyjskich. Natomiast, od czerwca, następowało stopniowe odmrażanie rosyjskiej gospodarki, po kolei otwierały się kolejne gałęzie. I tak, nieprzerwanie od lata 2020 roku, mimo kilku fal koronawirusa, praktycznie wszystkie przedsiębiorstwa i obiekty funkcjonują bez większych ograniczeń. Jedynym wyjątkiem są szkoły i uczelnie, gdzie najczęściej występuje nauczanie zdalne. Wraz z poprawą sytuacji władze rosyjskie nie zdecydowały się na otwarcie granic dla ruchu turystycznego. Na terytorium rosyjskie mogły wjechać wyłącznie dyplomaci, przedstawiciele międzynarodowych organizacji, osoby przybywające na leczenie, wysokokwalifikowani specjaliści (w oparciu o jednorazową zgodę) i członkowie rodzin obywateli FR. W kolejnych miesiącach zakaz wjazdu nie obowiązywał obywateli Wielkiej Brytanii, Turcji, Tanzanii, Malediwów i wybranych krajów WNP. Na liście praktycznie brakowało krajów UE, może poza paroma wyjątkami, wynikającymi ze specjalnych porozumień pomiędzy tymi państwami. Po długim czasie oczekiwania zezwolono Rosjanom na wyjazdy turystyczne przede wszystkim do Turcji.

Tak jak w większości innych krajów, władze zachęcały do podróży krajowych, oferując program cashback tj. zwrot do 20% wartości ceny wycieczki, ale nie więcej niż 20 000 rbl. Warunkiem zwrotu, na kartę MIR, był zakup usługi obejmującej minimum 2 noclegi. Początkowo program nie cieszył się dużym zainteresowaniem, stąd Rosturizm zdecydował się na jego kontynuację na przełomie 2020/2021 roku. To sceptyczne podejście do podróży krajowych wynika z dość niskiego standardu świadczonych usług turystycznych i niewystarczającej liczbie miejsc w hotelach min 4* w rosyjskich kurortach. Niemniej jednak zamknięte granice, a następnie możliwość wjazdu do ograniczonej ilości krajów, które zawsze cieszyły się dużą popularnością wśród Rosjan, spowodowały, iż wielkość krajowego ruchu turystycznego znacząco uległa zwiększeniu. Dużą popularnością cieszyła się sąsiednia Abchazja, która oferuje ciepłe morze i przyzwoity standard usług.

Wszystko to przyczyniło się do ogromnego zmniejszenia liczby zagranicznych wyjazdów turystycznych Rosjan w 2020 roku i wg danych ROSSTAT wyniosła 12,36 mln i była o 72,7% wyższa niż w roku 2019.

Poniższa tabela prezentuje liczbę zagranicznych wyjazdów turystycznych z Rosji do wybranych europejskich państw, w 2019 roku (w tys.):

LP		2018	2019	2020
	Razem	41964	45330	12360,7
1	Abchazja	4496	4787	2805
2	Turcja	5719	6756	2090
3	Ukraina	2290	2527	1282
4	Finlandia	3361	3653	775
5	Kazachstan	2955	3163	616
6	Tajlandia	1179	1180	484
7	Estonia	1798	1808	401
8	ZEA	941	968	360
9	Niemcy	1297	1318	264
10	Polska	1093	1118	219
11	Włochy	1086	1277	193
15	Chiny	2018	2334	143
18	Hiszpania	961	1007	116
19	Czechy	494	525	112
35	Cypr	826	860	47
39	Węgry	169	195	40
46	Grecja	808	750	22
57	Słowacja	29	35	8,9

Ze zrozumiałych względów wszystkie kierunki turystyczne odnotowały ogromne spadki. Nawet Turcja, która była dostępna dla Rosjan najwcześniej, to większą liczbę wyjazdów zanotowała, konkurencyjna cenowo, Abchazja. W pozostałych krajach podane ilości przyjazdów turystycznych z Rosji dotyczą okresu do wybuchu pandemii. Polska, mimo iż znalazła się na 10 miejscu (12 w 2019 roku), to odnotowała spadek o blisko 82 % w stosunku do 2019 r.

Rosyjska branża turystyczna jest w bardzo złej kondycji. Praktycznie, z dnia na dzień, wszystkie wyjazdy zagraniczne zostały wstrzymane, długo czekano na wypracowanie mechanizmu zwrotu za niewykorzystane wyjazdy, w rezultacie klienci otrzymali vouchery do wykorzystania w ciągu 12 miesięcy. Cześć biur turystycznych mogło ubiegać się o niskoprocentowane pożyczki na wsparcie działalności, których zwrot zależał od utrzymania miejsc pracy. Te z biur, które przestawiły swoją działalność wyłącznie na turystykę krajową mogła liczyć na granty.

Poziom pomocy antykryzysowej ocenia się jednak na niewystarczający i skierowany do tych przedsiębiorstw, nad którymi kontrolę sprawuje państwo.

BIAŁORUŚ

Podobnie jak w Rosji, ruch wyjazdowy z Białorusi determinowała pandemia, a następnie sytuacja polityczna związana z wyborami prezydenckimi. Władze białoruskie fałszowały obraz związany z sytuacją epidemiologiczną, zaniżając liczbę chorych i zgonów. Praktycznie nie zamknęli granic, a latem można było wyjeżdżać do kilku krajów spoza UE, w tym do Egiptu, Turcji, Czarnogóry i Albanii, z czego również korzystali Rosjanie. Sytuacja diametralnie uległa pogorszeniu po sfałszowanych wyborach prezydenckich, w kraju rozpoczęła się fala protestów i strajków, które były brutalnie tłumione przez siły policyjne. Władze białoruskie doszły do wniosku, iż manifestacje wspierane są przez kraje zachodu w tym Polskę. Poskutkowało to zamknięciem granic i zakazem wyjazdów Białorusinów i wjazdu cudzoziemców. Zakaz nie dotyczy obywateli FR, którzy od jesieni 2020 r mogą przekraczać granicę z Białorusią, praktycznie bez większych ograniczeń.

Te wszystkie czynniki miały istotny wpływ na wielkość ruchu wyjazdowego. Przedstawione poniżej dane zostały pozyskane z Państwowego Komitetu Statystyki Republiki Białorusi i obejmują wyłącznie informacje o zorganizowanym ruchu turystycznym obywateli Białorusi. Brak jest jakichkolwiek informacji dotyczących turystyki indywidualnej.

Poniższa tabela przedstawia zatem, podstawowe dane dotyczące zagranicznych wyjazdów turystycznych obywateli Białorusi w latach 2018-2020, zorganizowanych przez biura podróży.

LP	Kierunek	2018	2019	2020
	Razem	853 669	963 413	253 877
1	Egipt	211 962	258 715	115 302
2	Turcja	151 393	155 700	62 556
3	Ukraina	119 365	143 573	11 269
4	Czarnogóra	16 188	17 354	10 305
5	Polska	27 921	26 573	10 269
6	Tunezja	7 033	25 752	4 230
7	Rosja	38 094	47 996	3 764

8	Litwa	14 068	17 454	3 414
9	Czechy	16 031	15 424	1 779
10	Bułgaria	49 821	48 424	1 342
11	Włochy	13 010	15 498	988
12	Szwecja	7 834	10 149	892
13	Hiszpania	32 228	33 583	782
14	Grecja	28 080	28 418	649
15	Węgry	5 882	5 074	619
16	Słowacja	1 189	1 363	307
17	Cypr	10 537	12 640	224

Źródło: www.belstat.gov.by

Należy jeszcze raz podkreślić, iż są to dane niepełne. Kraje, do których można było dojechać własnym środkiem transportu, z pewnością notowały większą ilość przyjazdów turystycznych z Białorusi, nie uwzględnionych w tym zestawieniu. Trzeba jednak pamiętać, że część danych dotyczy wyjazdów do pandemii, natomiast w miarę prawdziwe są dane dotyczące wyjazdów zorganizowanych do krajów odległych, z transportem czarterowym.

I tak, w 2020 roku, liczba wyjazdów turystycznych obywateli Białorusi oscylowała w okolicach 254 tys. i było to o 74% mniej niż w 2019 roku. Spadek wyjazdów zorganizowanych do Polski wyniósł 60% i niestety, w opinii ZOPOT Moskwa, ze względu na istniejące ograniczenia wjazdowe dla obywateli spoza UE, a także trudną sytuację polityczną, nie wróci do poziomu sprzed pandemii w kolejnych latach.

Sytuacja branży turystycznej jest zła, państwo praktycznie nie wspiera biur podróży organizujących wyjazdy zagraniczne, a aktualna sytuacja polityczna nie pozwala mieć nadziei, iż nastąpi szybki powrót do wyjazdów turystycznych do państw UE.

KAZACHSTAN

Rok 2020, ze względu na pandemię, spowodował, iż brak jest oficjalnych statystyk wjazdowego ruchu turystycznego. Od marca 2020 r. kraj jest zamknięty, panuje praktycznie całkowity lockdown, który w ciągu 2020 r. był nieznacznie luzowany, po czym przy kolejnej fali, wprowadzane były nowe ograniczenia. Przez większość czasu ruch lotniczy nie funkcjonował.

Poniższe dane zostały pozyskane z oficjalnej strony internetowej Komitetu ds. Statystyki Kazachstanu i opublikowane w biuletynie „Turystyka Kazachstanu”. **Są to jednak dane dotyczące lat 2014 – 2019, my przedstawiamy trzy ostatnie lata, przy czym brak statystyk za 2020 r. powoduje, iż nie mamy obrazu obecnej sytuacji w turystyce Kazachstanu.**

Dane te, mogą jedynie pokazać potencjał tego kraju w zakresie turystyki wyjazdowej w okresie przed pandemicznym. Zgodnie z przyjętą metodologią, do statystyki w zakresie wyjazdów turystycznych, zostają zakwalifikowani wszyscy obywatele Kazachstanu, którzy przekroczyli granicę swojego kraju i zadeklarowali jako cel wyjazdu turystykę, delegację czy wyjazd prywatny. Do statystyki nie wlicza się obywateli, którzy wyjeżdżają w związku z wykonywaniem stałych obowiązków służbowych poza granicami swojego państwa. Nie ma też kryterium minimum 1 noclegu.

LP	Kierunek	2017	2018	2019
	Razem	10 260 813	10 640 241	10 707 270
1	Rosja	4 643 158	4 362 746	4 207 487
2	Kirgistan	2 712 414	2 651 220	2 739 308
3	Uzbekistan	1 779 431	2 392 582	2 402 460
4	Turcja	318 928	336 023	392 012
5	Chiny	226 515	189 881	209 155
6	ZEA	116 951	161 237	180 250
7	Egipt	55 332	119 616	151 457
8	Ukraina	54 690	67 256	38 535
9	Niemcy	49 826	56 174	59 693
10	Tajlandia	47 190	47 122	39 007
11	Korea Płd.	39 131	46 899	44 375
12	Gruzja	39 364	38 986	40 552
13	Białoruś	26 586	34 190	45 290
14	Azerbejdżan	28 396	27 692	34 953
18	Polska	5 283	11 083	b/d
19	Węgry	3 957	7 985	8 612
	Czechy	97	185	5821
	Słowacja	1	5	b/d

Źródło: www.stat.gov.kz

Przygotowując się do okresu powrotu do wzrostu wyjazdów turystycznych z Kazachstanu należy mieć na względzie, iż zgodnie z opracowaniem „Kondycja usług turystycznych w

Kazachstanie” przygotowanym przez ekspertów Uniwersytetu Stosunków Międzynarodowych i Języków Obcych, ze względu na dość ograniczoną ofertę turystyki krajowej, obywatele Kazachstanu zdecydowanie preferują wyjazdy zagraniczne. Dotychczas ponad 85% turystów wybierało pakiet usług, na który składa się przelot, transfery, zakwaterowanie, wyżywienie, program turystyczny i ubezpieczenie. Tylko 15% korzystało z pojedynczych usług.

Turysta kazachski to osoba z wysokim i średnim dochodem, podróżująca często z rodziną lub w parze. Pierwszym wyborem, głównie ze względu na położenie Kazachstanu, zawsze będzie odpoczynek nad morzem; w zależności od zasobności portfela wybierane są takie kierunki jak ZEA, Chiny, Tajlandia, Turcja czy ekonomiczny Egipt. Wyjazdy do Europy są nieco mniej popularne, głównie ze względu na ograniczoną dostępność komunikacyjną, ale wśród kierunków częściej wybieranych należy wymienić Bułgarię, w zakresie tańszych podróży, Włochy i Grecję dla tych zasobniejszych turystów, a także kraje centralnej Europy, w tym Polskę, Węgry i Czechy jako kierunek wyjazdów w obszarze turystyki miejskiej i kulturowej oraz prozdrowotnej.

3. Przyjazdy do Polski

ROSJA, BIAŁORUŚ, KAZACHSTAN

Analizując przyjazdy turystyczne z tych krajów możemy brać pod uwagę jedynie pierwsze dwa i pół miesiąca 2020 roku, bowiem praktycznie od 15 marca, jakiegokolwiek przyjazdy turystyczne z tych krajów do Polski, ze względu na pandemię, stały się niemożliwe. Od tego dnia do końca 2020 roku Polska wstrzymała wydawanie wiz turystycznych, a do Polski mogły wjechać spoza UE cudzoziemcy, którzy przyjeżdżali do pracy, nauki, czy na leczenie. Ruch turystyczny z tych krajów praktycznie nie istnieje do dzisiaj. Przez większość roku nie realizowano bezpośrednich rejsów z Rosji i Kazachstanu do Polski, wyjątkiem była Białoruś, skąd począwszy od sezonu letniego funkcjonowało bezpośrednie połączenie na trasie Mińsk – Warszawa, ale wjazd do Polski dozwolony był i jest wyłącznie dla osób przyjeżdżających w celach j.w. Połączenie Moskwa – Warszawa zostało wznowione 26 grudnia, ale również nie dla turystów. Do końca roku nie było połączenia lotniczego z Kazachstanem.

Wspomniane pierwsze miesiące to, w przypadku gości z Rosji i Białorusi, przyjazdy w okresie świąteczno–noworocznym z pobytem w dużych miastach oraz kurortach zimowych połączone z uprawianiem sportów zimowych. Z pewnością część z turystów, która odwiedziła nasz kraj w tym okresie, korzystała z oferty polskich uzdrowisk.

Prezentowane poniżej ilości przyjazdów w celach turystycznych, w opinii ZOPOT Moskwa, obejmują przede wszystkim ten właśnie okres.

ROSJA

Dane lokalne z rynku rosyjskiego i polskiego

	2018	2019	2020
Liczba wyjazdów do Polski (w tys.) wg ROSSTAT	1093,0	1118,0	219
Liczba turystów z Rosji korzystających z bazy noclegowej w Polsce wg GUS (w tys.)	274,3	290,27	75,24
Liczba udzielonych noclegów turystom z Rosji wg GUS (w tys.)	454,3	468,2	140,10
Liczba turystów z Rosji wg danych GUS-MSiT-NBP	919	955,3	183*

Źródła: ROSSTAT - www.gks.ru i GUS www.stat.gov.pl

* za I półrocze 2020

W zależności więc od źródła spadek ilości przyjazdów w celach turystycznych z rynku rosyjskiego waha się pomiędzy 70–80%. Powód jest jeden–pandemia i zamknięte granice.

Dla porównania poniżej prezentujemy dane profilowe/dane o strukturze przyjazdów do Polski z Rosji w latach 2017-2019. Dane te mogą być przydatne przy planowaniu działań i budowaniu ofert turystycznych na kolejne lata, po zakończeniu pandemii.

1. Podróże rosyjskich turystów do Polski według rodzaju przekraczanej granicy (dane w %)

	2017	2018	2019
Powietrzna	9,0	14,8	10,1
Morska	0,1	0,0	0,0
Lądowa	90,9	85,2	89,9

2. Podróże rosyjskich turystów do Polski według celu przyjazdu (dane w %)

	2017	2018	2019
Wypoczynek, rekreacja, wakacje	21,5	22,9	26,6
Odwiedziny u krewnych lub znajomych	7,2	4,9	4,8
Służbowy/zawodowy**	54,2	52,6	50,1
w tym załatwianie interesów	15,9	14,9	14,4
Zakupy	4,5	4,5	3,9
Pozostałe prywatne***	12,5	15,1	14,5

** Cel służbowy/zawodowy obejmuje załatwianie interesów, udział w konferencji, kongresie, udział w targach, wystawach, tranzyt służbowy, inny rodzaj wyjazdu na delegację.

*** Kategoria pozostałe prywatne obejmuje cel zdrowotny, religijny, edukacyjny, tranzyt prywatny, inny prywatny.

3. Podróże rosyjskich turystów do Polski według płci (dane w %)

	2017	2018	2019
Kobiety	25,3	35,0	39,5
Mężczyźni	74,7	65,0	60,5

4. Podróże rosyjskich turystów do Polski według grup wieku (dane w %)

	2017	2018	2019
Do 24 lat **	9,4	10,7	10,9
25 do 34	12,8	12,4	12,8
35 do 44	43,1	40,0	36,3
45 do 54	19,5	21,5	24,4
55 do 64	10,1	11,2	11,9
65 i więcej lat	5,2	4,3	3,8

** W tym poniżej 15 lat.

5. Podróże rosyjskich turystów do Polski według długości pobytu (dane w %)

	2017	2018	2019
1 do 3 noclegów	87,6	88,3	86,3
4 do 7 noclegów	8,4	8,5	10,8
Powyżej 7 noclegów	4,0	3,2	2,9

6. Podróże rosyjskich turystów do Polski według rodzaju bazy noclegowej (dane w %)

	2017	2018	2019
Hotel, motel, zajazd	42,7	48,7	48,9
Pensjonat	7,6	7,1	7,2
Pole kempingowe i namiotowe	0,0	0,2	0,2
Kwatera prywatna/agroturystyczna	1,4	2,3	3,6
U rodziny, znajomych	7,6	9,2	9,0
Inne	41,0	32,9	31,5

7. Podróże rosyjskich turystów do Polski według sposobu organizacji przyjazdu (dane w %)

	2017	2018	2019
Przyjazd zorganizowany przez organizatora lub pośrednika	7,7	10,2	9,9
Przyjazd samodzielnie zorganizowany	92,3	89,8	90,1

8. Wydatki rosyjskich turystów poniesione w związku z podróżą do Polski
(w mln zł)

	2017	2018	2019
Wydatki w mln zł	1 066,1	1 120,2	1 163,1

Dane zostały opracowane na podstawie badania reprezentacyjnego „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej”.

Dane dotyczą nierezydentów - osób mieszkających poza granicami Polski dłużej niż rok (nierezydentami mogą być więc także Polacy, jeśli spełniają powyższy warunek). Obejmują osoby, które spędziły w Polsce przynajmniej jedną noc i przyjechały w dowolnym głównym celu (służbowym, spędzenia wolnego czasu lub innym osobistym) innym niż w celu zatrudnienia. Nie obejmują osób, podróżujących służbowo w charakterze członka załogi środka transportu. Dane prezentowane są według kraju zamieszkania, a nie według obywatelstwa. Wydatki związane z podróżą obejmują kwoty na nabycie usług i dóbr konsumpcyjnych (w tym również trwałych dóbr konsumpcyjnych i przedmiotów o dużej wartości) poniesione przed i w czasie podróży w formie gotówkowej i bezgotówkowej (np. kartą płatniczą, przelewem) bezpośrednio przez osoby podróżujące (członków gospodarstw domowych), jak również finansowane lub refundowane przez zakład pracy, inne osoby, instytucje. Obejmują wszystkie wydatki związane z podróżą nawet, jeśli usługi zostały zarezerwowane i opłacone przed podróżą lub jeśli rzeczywista płatność nastąpiła po zakończeniu podróży. Natomiast nie obejmują wydatków na zakup towarów przeznaczonych do odsprzedaży.

BIAŁORUŚ

Dane lokalne z rynku białoruskiego i polskiego

	2018	2019	2020
Liczba wyjazdów do Polski wg BELSTAT (wyłącznie turystyka zorganizowana)	27921	26 573	10 269

Liczba turystów z Białorusi korzystających z bazy noclegowej w Polsce wg GUS	160 573	171 866	39 220
Liczba udzielonych noclegów turystom z Białorusi wg GUS	246 254	270 344	84 381
Liczba turystów z Białorusi wg danych GUS-MSiT-NBP	794 000	807 400	199 000*

Źródła: BELSTAT - www.belstat.gov.by i GUS www.stat.gov.pl

*za I półrocze 2020

W przypadku turystów z Białorusi spadek przyjazdów, w zależności od źródła, wynosi od 60 do 75%. Mimo spadków widoczna jest zdecydowana przewaga turystyki indywidualnej nad zorganizowaną i ta tendencja z pewnością się utrzyma w kolejnych latach. Należy jednak pamiętać, iż turysta białoruski, ze względu na swój ograniczony budżet, poszukuje tanich ofert, w obiektach o zdecydowanie niższym standardzie. W obszarze największego zainteresowania jest m.in. turystyka aktywna, krótkie pobyty w miastach połączone z udziałem w wydarzeniach i festiwalach, wyjazdy do parków rozrywki czy wypoczynek nad morzem. Jednak łączy je jeden mianownik – niska cena.

KAZACHSTAN

W zakresie przyjazdów obywateli Kazachstanu do Polski dysponujemy jedynie danymi Straży Granicznej. I tak w 2018 roku granicę Polską przekroczyło ponad 24 tys. Kazachów, w 2019 roku było to już 27,5 tys., natomiast w pierwszych dwóch miesiącach 2020 r. do Polski przyjechało 9,2 tys. Kazachów. Niestety nie znamy celu przyjazdu.

Dla przypomnienia, w okresie przed pandemią do Polski przyjeżdżali kazachscy turyści, którzy byli zainteresowani wycieczkami objazdowymi, uwzględniającymi kilka najważniejszych miast i najważniejsze atrakcje turystyczne. W trakcie pobytu istotne są zakupy, bowiem Polska postrzegana jest jako kraj dostępny cenowo z towarami o wysokiej jakości (kosmetyki, owoce, odzież). W obszarze zainteresowania pozostaje turystyka prozdrowotna i na nią powinny położyć nacisk polskie biura przyjazdowej zainteresowane współpracą z Kazachstanem.

Tak jak w przypadku Rosji i Białorusi barierą pozostaje kwestia wiz do Polski, oraz dodatkowo dostępność komunikacyjna z innych miast poza stolicą kraju.

4. Połączenia

ROSJA

Do 18 marca 2020 r. ilość połączeń lotniczych z Polską nie ulegała zmianie. Ich liczba była niewystarczająca, brakowało połączeń, które bezpośrednio łączyłyby wybrane miasta FR m.in. z Krakowem, Gdańskiem czy Wrocławiem. Nie funkcjonowały również żadne połączenia lotnicze realizowane przez tanie linie lotnicze, co zdecydowanie odróżniało nas od naszych najbliższych konkurentów.

Połączenia lotnicze funkcjonujące do 18 marca 2020 r.

- Moskwa–Warszawa:
Codziennie: dwa połączenia PLL LOT oraz trzy połączenia Aeroflot.
- Sankt-Petersburg – Warszawa
Codziennie: jedno połączenie – PLL LOT
- Kaliningrad – Warszawa
6 połączeń tygodniowo – PLL LOT

Ceny na przeloty, zależały od sezonu, jednak ich poziom jest stabilny od kilku lat. Bilet Moskwa-Warszawa-Moskwa w klasie ekonomicznej kosztował: Aeroflot od 12000 RBL, LOT od 13000 RBL.

Linie lotnicze Air Baltic, SCA Czech Airlines, Belavia, Lufthansa, Swiss International Airlines, Austrian Airlines, KLM, Air France, Brussels Airlines, Finnair, NORRA, Turkish Airlines oferowały loty do Polski z przesiadkami.

Połączenia lotnicze od 26.06.2020 r.

- Moskwa - Warszawa
jeden raz w tygodniu (sobota), linia lotnicza Aeroflot

Połączenia kolejowe do 18.03.2020 r.

- Pociąg Moskwa–Berlin („Striż”) kursował 2 razy w tygodniu. Bilet w jedną stronę (na odcinku Moskwa-Warszawa) kosztował od 9000 RBL za jedną dorosłą osobę. Pociąg zatrzymywał się m.in. w Terespolu, Warszawie, Poznaniu.

- Pociąg Moskwa–Berlin–Paryż № 23/24. Kursował 1 raz w tygodniu. Bilet w jedną stronę (na odcinku Moskwa-Warszawa) kosztował od 12000 RBL za jedną dorosłą osobę. Pociąg zatrzymywał się m.in. w Terespolu, Warszawie, Poznaniu.
- Pociąg Moskwa–Nicea № 017B. Kursował jeden raz na tydzień. Bilet w jedną stronę (na odcinku Moskwa-Warszawa) kosztował od 12000 RBL za jedną dorosłą osobę. Pociąg zatrzymywał się m.in. w Terespolu, Warszawie.
- Pociąg Moskwa–Praga № 27B Kursował codziennie. Zatrzymywał się m.in. w Terespolu, Warszawie. Bilet w jedną stronę (na odcinku Moskwa-Warszawa) kosztował od 12000 RBL za jedną dorosłą osobę.

Połączenia autobusowe do 18.03.2020 r.

Kaliningrad

Na trasie Kaliningrad–Gdańsk przewozy realizowali tacy jak przewoźnicy jak Zelenogradsk–Trans, Sputnik Raisen, ECOLINES i FlixBus. Na tej trasie autobusy kursowały min. 2 razy dziennie, a koszt biletu w jedną stronę kształtował się na poziomie od 700 RBL.

Moskwa

Na trasie Moskwa–Warszawa główni przewoźnicy to ECOLINES i INTERCARS. Średnia cena przejazdu w jedną stronę to 80 EUR, w obie 145 EUR

Połączenia autobusowe od czerwca 2020 r.

Kaliningrad–Gdańsk–Kaliningrad; przewóz odbywał się na zasadzie dojazdu do granicy w Mamonovo 2 (FR), tam uprawniona do przekroczenia granicy osoba pokonywała ją pieszo, a w Grzechotkach (PL) czekał kolejny autobus.

BIAŁORUŚ

Do czasu pandemii dostępność komunikacyjna z Polską była zadowalająca. Oczywiście wynika to przede wszystkim z naszego położenia, dzięki któremu część turystów z Białorusi przyjeżdżało do Polski samochodami. Pozostałe możliwości transportowe pomiędzy Białorusią i Polską to m.in.:

Połączenia kolejowe do 15.03.2020 r.

Przez Mińsk kursowały międzynarodowe pociągi z Warszawy do Moskwy, a także bezpośrednie pociągi do Warszawy z Brześcia i Grodna. Ceny oczywiście zależały od wybranego wariantu–miejsce w pociągu międzynarodowym kosztowało od 90 euro, natomiast wersje tańsze, z przesiadkami ok. 20 EUR. Część turystów preferowała przejazd pociągiem do Brześcia lub Grodna, a dalej autobusem lub pociągiem elektrycznym w Polsce.

Wariantów połączeń było wiele, rekomendowana strona internetowa, na której będzie można sprawdzić aktualną siatkę połączeń to: <https://www.rw.by/>

Połączenia autobusowe do 15.03.2020 r.

Codziennie z Mińska kursowało ok. 10 bezpośrednich rejsów do Warszawy. Główne linie autobusowe to ECOLINES, MINSKTRANS i VISIT-TUR. Autobusy najczęściej dojeżdżały do lotniska CHOPINA, a niektóre z nich do lotniska w Modlinie. Cena biletu zaczynała się od 18 EUR i można je było kupić na dwóch stronach: <https://www.ticketbus.by/> i <https://aura.pl>

Ponad to, z Mińska do Warszawy, trzy razy w tygodniu, wyjeżdżały busy firmy Express BUS. Koszt biletu ok. 18 EUR.

Połączenia lotnicze do 15.03.2020 r.

Połączenia lotnicze na trasie Mińsk–Warszawa–Mińsk realizowane były codziennie (po jednym rejsie) przez dwie linie lotnicze PLL LOT i BELAVIA. Ceny przelotu kształtowały się od 70 EUR w obie strony.

W okresie letnim 2020 wznowiono rejsy na trasie Warszawa – Mińsk, jednak korzystać z nich mogą osoby uprawnione w okresie pandemii do przekraczania obu granic.

KAZACHSTAN

Do 15 marca 2020 r. funkcjonowało bezpośrednio połączenie PLL LOT, łączące Warszawę ze stolicą Kazachstanu–Nur-Sułtan. Z połączenia można było skorzystać trzy razy w tygodniu, czas w podróży to 5 godz. 15 min. Najniższa cena połączenia to ok. 368 EUR. Do końca roku połączenie nie zostało wznowione.

5. Popyt na polskie produkty turystyczne

Podróże turystyczne z Rosji i Białorusi odbyte w pierwszych dwóch miesiącach były najprawdopodobniej zaplanowane i opłacone jeszcze w końcu 2019 roku. Z informacji jakie uzyskiwaliśmy od biur podróży zainteresowaniem wyjazdami na okres świąteczno-noworoczny do polskich miast oraz zimowych kurortów było spory. Zgłaszano jednak ogromne problemy z uzyskaniem wiz turystycznych. Już w listopadzie nie można było złożyć dokumentów wizowych, ze względu na zbyt duże obciążenie konsulatów RP.

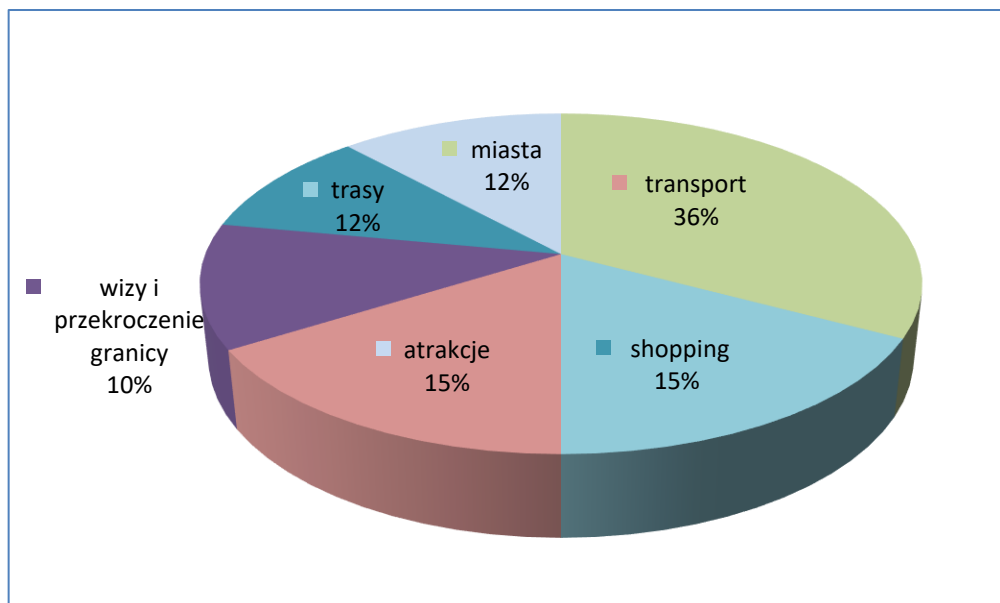
Od 18 marca 2020 r. ruch turystyczny do Polski został wstrzymany i niestety nie został wznowiony do końca 2020 r. W ciągu roku wiele osób miało nadzieję, że granice zostaną otwarte już wkrótce. Rosjanie, mimo zagrożeń pandemicznych, w wielu badaniach, deklarowali chęć natychmiastowego wyjazdu na dłuższe wakacje, czy krótki pobyt typu city break, jednak ich nadzieje nie zostały spełnione. Turyści spoza UE, w tym z Rosji, Białorusi i Kazachstanu, nie mają możliwości wjazdu do Polski, w celach turystycznych, do dnia dzisiejszego.

Mimo braku możliwości wjazdu do Polski w celach turystycznych wątki tematyczne prowadzone na portalach turystycznych www.otzyv.ru, www.tourister.ru, www.forum.awd.ru, były aktywne, co wskazywało na duży sentyment do podróży i próbę przygotowania się do wyjazdu w przypadku otwarcia granic.

Portale te cieszą się dużą popularnością wśród turystów, którzy często podróżują i chcą podzielić się wrażeniami, a także wśród tych, którzy przygotowują się do wyjazdu. Przeanalizowano 36 aktywnych w 2020 roku wątków tematycznych.

Najczęściej zadawane pytania dotyczyły tematów:

1. Możliwości transportowych do Polski
2. Wiz i przekraczania granic
3. Dostępnych atrakcji turystycznych
4. Propozycji zwiedzania w polskich miastach ; tras turystycznych
5. Cen i zakupów w Polsce

Czytelnicy dzielili się również wrażeniami ze swoich podróży w 2019 roku. Do 5 najpopularniejszych miast, które opisywali należały: Warszawa, Kraków, Gdańsk, Zakopane i Wrocław.

Najwięcej uwagi w swoich opiniach turyści poświęcają następującym tematom:

1. Atrakcje turystyczne (opisy, zdjęcia, dostęp, poziom cenowy);
2. Hotel wraz z jego oceną;
3. Praktyczne informacje dotyczące poruszania się po mieście, dojazdy z lotniska czy dworca, sklepy, pamiątki, ceny;
4. Kuchnia polska i restauracje. Turyści wysoko oceniają polską kuchnię. Chętnie zamieszczają zdjęcia polskich potraw, piszą o wielkości porcji i o dostępnych cenach w restauracjach.

Zdecydowana większość opinii o podróżach do Polski jest pozytywna. Opinie zamieszczone na portalach cieszą się sporym zainteresowaniem wśród planujących swój przyszły wypoczynek w Polsce. Na niektórych portalach jest dostępna informacja o ilości wyświetleń postów. Na portalu otzyv.ru ilość wyświetleń wynosi od 949 do 2479, na tourister.ru - od 85 do 10668 wyświetleń postów zamieszczonych w 2020 roku.

Działania ZOPOT Moskwa podejmowane w okresie pandemii w 2020 roku.

Nasze działania ograniczały się do akcji wizerunkowych, bez „call to action” i ich głównym celem było podtrzymanie zainteresowania Polską. Na początek włączyliśmy się w akcję

wspierającą biznes turystyczny „nie odwołuj , przełóż swoją podróż”. Akcja ta, jednak spotkała się z licznymi negatywnymi komentarzami.

Ponadto promowaliśmy wirtualne zwiedzanie miast, obiektów kulturalnych, zachęcaliśmy do oglądania kultowych polskich filmów i gotowania polskich potraw. Zorganizowaliśmy na FB konkurs rysunkowy dla dzieci oraz konkurs fotograficzny dla tych, którzy byli w Polsce i chcieliby się podzielić swoimi najpiękniejszymi wspomnieniami. Jednym z naszych większych projektów w 2020 roku był projekt łączący działania online z wystawą w przestrzeni miejskiej promujący 16 obiektów UNESCO w Polsce. Jesienią 2020 r. kontynuowaliśmy nasze spotkania online i offline z rosyjską branżą turystyczną, odwiedzając te miasta FR, w których jest duży potencjał wyjazdowy. Wszędzie spotykaliśmy się z dużym zainteresowaniem i tęsknotą za podróżami do Polski. We wrześniu 2020 r. uruchomiliśmy już czwartą edycję naszej Akademii Online – platformy szkoleniowej dla branży turystycznej, tym razem tematem są polskie miasta i ich historia.

6. Analiza wybranych działań

W 2020 roku ZOPOT Moskwa, ze względu na pandemię i brak możliwości organizacji wyjazdów turystycznych do Polski, prowadził działania wizerunkowe, bez tzw. „call to action”.

Na szczególną uwagę zasługują dwa działania :

- 1. Połączony projekt online + offline promujący 16 polskich obiektów UNESCO, realizowany w terminie 16 październik – 15 listopad 2020 r.**

Formuła offline obejmowała wystawę wszystkich obiektów w przestrzeni miejskiej Moskwy, w często i chętnie odwiedzanym centrum „Most Bagriation”, gdzie zostały ustawione duże zdjęcia wszystkich obiektów UNESCO wraz z opisem i Kodami QR , które prowadziły do podcastów zamieszczonych na specjalnie przygotowanej dla tego projektu stronie internetowej.

Zdjęcie z wystawy

Projekty plansz

Formuła online to specjalnie przygotowana strona, na której odwiedzający mogli przeczytać wszystko o polskich obiektach UNESCO, a także wysłuchać podcastów polskich ekspertów, którzy w interesujący sposób opisywali każdy z obiektów.

Strona projektu www.poland-unesco.ru

О ПРОЕКТЕ

Польша – страна, удивляющая своей многогранностью, великолепной природой, достопримечательностями. Для любого туриста в Польше найдется увлечение по душе – какими бы ни были его интересы. А объекты Польши, отмеченные организацией ЮНЕСКО – это поистине национальное сокровище. С 1978 года в список мирового наследия внесено уже **16 польских культурно-исторических и природных объектов**. Старинные города, церкви, замки, шахты и национальный парк, получившие особый статус, представлены в новом проекте Польской туристической организации.

Узнать больше про все эти уникальные места вы сможете благодаря фотовыставке в Москве и серии из 16 подкастов про каждый объект, записанных с участием профессиональных гидов в Польше, известных журналистов и блогеров-путешественников.

Смотрите, слушайте, узнавайте новое, а еще участвуйте в розыгрышах ценных

ОБЪЕКТЫ ЮНЕСКО В ПОЛЬШЕ

1. Замок Тевтонского ордена в г. Мальборк
2. Средневековый город Торунь
3. Мужаковский парк (г. Ленкница)
4. Исторический центр Варшавы
5. Беловежская пуща
6. Зал Столетия в г. Вроцлав
7. Церкви мира в Яворе и Свиднице
8. Кшемёнки, доисторические кремневые копи
9. Город Замосць
10. Рудник по добыче свинцовых и серебряных руд в Тарновске-Гуры
11. Старый город в Кракове
12. Королевские соляные шахты в Величке и Бохне
13. Концлагерь Аушвиц-Биркенау
14. Кальвария-Зебжидовска: архитектурно-парковый комплекс
15. Деревянные костелы южной Малопольши
16. Деревянные церкви Карпатского региона на территории Польши

ФОТОВЫСТАВКА

«16 ПОЛЬСКИХ ИСТОРИЙ ЮНЕСКО»

Мост «Багратион»

16 октября - 15 ноября
часы работы: с 06:00 утра до 02:00 ночи

Краснопресненская набережная, д. 16, стр. 1
 (сторона Москва-Сити)

Тараса Шевченко набережная, д. 23а
 (сторона Кутузовского проспекта)

(м. Выставочная, Деловой центр,
 Международная)

Ekspertami projektu byli znani blogerzy, polscy przewodnicy i eksperci

Ольга Яковина
Ведущая подкастов
 Известная радиоведущая и автор тревел-программ, посвятившая путешествиям всю свою жизнь.

Александр Чебан
Подкаст: Концлагерь Аушвиц-Биркенау
 Медиа-эксперт в сфере путешествий, фотографии и авиации. Посетил более 80 стран, ведет свой блог, мотивируя читателей путешествовать, открывать неизведанное и сворачивать в сторону с проторенных туристических маршрутов.

Татьяна Огородник
Подкаст: Замок Тевтонского ордена в г. Мальборке
 Переводчик и лицензированный гид в Гданьске, Мальборке, Сопоте, Гдань, Мазурки и Кашубки.

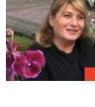
Доминика Чапник
Подкаст: Деревянные костелы южной Малопольши
 Экскурсовод, филолог и переводчик, влюбленный в Краков. Принадлежит к Ассоциации Краковских Экскурсоводов (SPT) и к Федерации Ассоциаций Гидов (FGP). Вторая страсть Доминики — Санкт-Петербург, куда она сопровождает польских туристов.

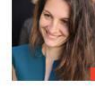
Юлия Ран-Марыновска
Подкасты: Королевские соляные шахты в Величке и Бохне; Кальвария-Зебжидовска: архитектурно-парковый комплекс
 Филолог, переводчик, преподаватель польского языка, гид по Кракову. Вся жизнь Юлии связана с Польшей и с путешествиями.

Ирина Сухмель
Подкасты: Исторический центр Варшавы; Беловежская пуща
 Профессия Ирины — любовь к Варшаве, изучением которой она занимается более 20 лет. Профессиональный магвагинист, и ей можно только позавидовать!

Наталья Возняк
Подкаст: Кшемёнки, доисторические кремневые копи
 Живет и работает в Польше более 26 лет. В свободное время работает переводчиком и гидом в Польском Туристическом Обществе. Очень любит путешествовать, особенно по Польше.

Наталья Майсорода
Подкасты: Исторический центр Кракова; Деревянные церкви Карпатского региона на территории Польши
 Журналистка и фотограф с 10-летним стажем, автор фотоконкурсов The New York Times и The Guardian, сотрудничала с ведущими информационными и тревел-изданиями.

Татьяна Грановская
Подкасты: Церкви мира в Яворе и Свиднице; Зал Столетия в г. Вроцлава
 Гид по Вроцлаву, уже 5 лет проводит экскурсии, а также сопровождает русскоязычные группы по всей Польше. Живет в Польше 13 лет.

Надежда Хайдучена
Подкаст: Средневековый город Торунь
 Лицензированный гид-экскурсовод по городу Торунь и другим городам для различных групп. Также выступает в качестве гида в историческом наряде.

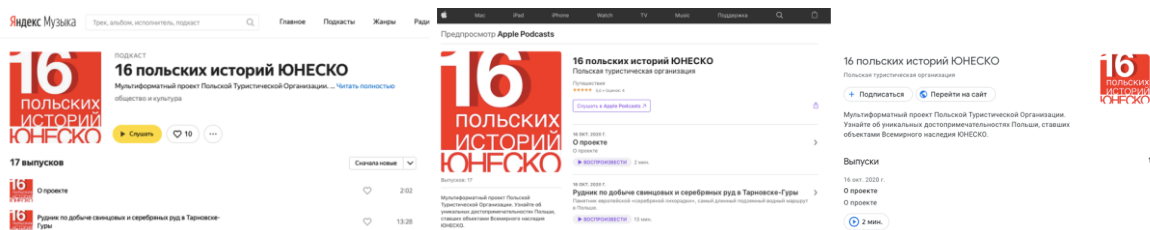

Игорь Чарный
Подкасты: Мужаковский парк (г. Ленкница); Рудник по добыче свинцовых и серебряных руд в Тарновске-Гуры
 Журналист, редактор, видеоблогер. Автор блога Гайды Польши и ведущий подкастового YouTube-канала. Создает крупнейшее русскоязычное сообщество любителей путешествий по Польше.

Наталья Иудина
Подкаст: г. Замосць
 Жила в Москве и работала руководителем отдела маркетинга в ведущем российском СММ. Переехала в Польшу в феврале 2018 года и успешно развивает здесь свой образовательный проект.

Podcastów można było wysłuchać na stronie projektu lub na platformach Yandex Musica, Apple Podcasts i Google Podcasts.

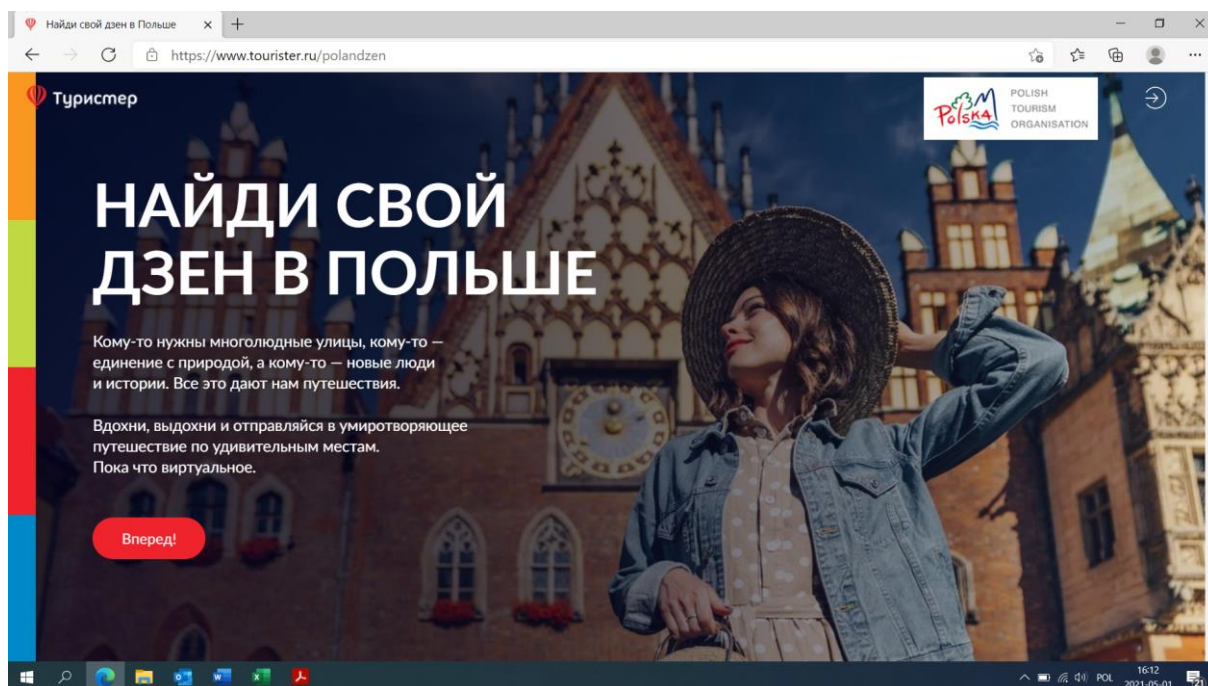

Dodatkowo projekt promowany był w mediach społecznościowych i dzięki tej akcji profile ZOPOT Moskwa pozyskały ponad 5 000 nowych subskrybentów.

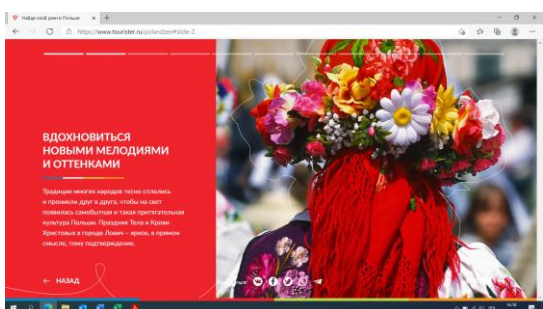
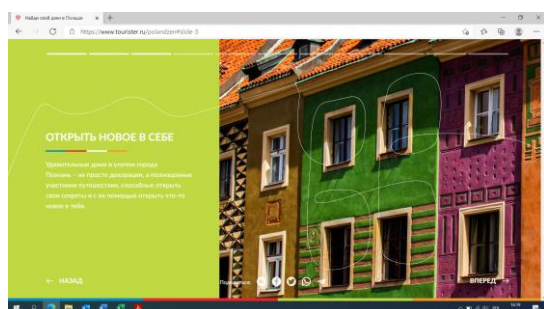
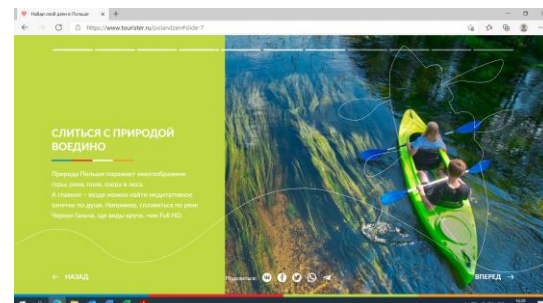
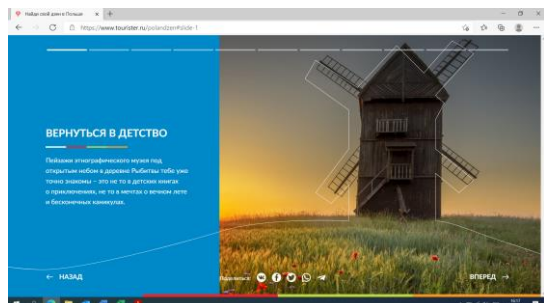
Projekt cieszył się ogromnym zainteresowaniem, wystawę odwiedziło ponad 100 000 osób, całkowity zasięg akcji skierowanej na 3 rynki wyniósł ponad 1,3 mln osób.

2. Akcja promocyjna online odwołująca się do pozytywnych skojarzeń i wzbudzaniu chęci odwiedzenia naszego kraju po pandemii.

Akcja prowadzona była przez okres dwóch miesięcy tj. od 10 października do 10 grudnia 2020 r., a jej główną osią była specjalna zakładka na portalu podróżników tourister.ru. Projekt nosił nazwę „Найди свой дзен в Польше” (znajdź swój zen w Polsce).

Projekt odwoływał się do pozytywnych skojarzeń, czytelników, miał za zadanie zaskakiwać i pokazywać miejsca, które mogą wywoływać wspomnienia z przeszłości i być inspiracją do przyszłych podróży.

Projekt wspomagany był targetowaną reklamą banerową, realizowaną za pośrednictwem technologii Travel Data-Driven. Reklama została sprofilowana na tych potencjalnych turystów, którzy najczęściej podróżują do krajów naszych najbliższych konkurentów (Czechy, Niemcy, Węgry, Słowacja, kraje bałtyckie), w wieku 25–70 lat; posiadający średnie i wysokie dochody.

W wyniku tej reklamy uzyskano blisko 1,8 mln wyświetleń i 3600 przejść na stronę projektu. Stronę odwiedziło ponad 18 000 czytelników.

Inne przykładowe wizualizacje reklam zamieszczane przez ZOPOT Moskwa w 2020 roku na różnego rodzaju portalach turystycznych i branżowych.

1. Promocja Obiektów UNESCO

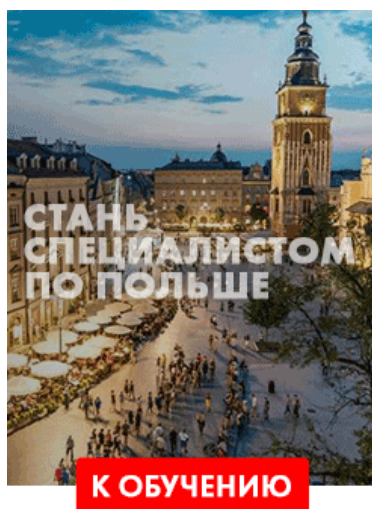
2. Promocja turystyki kulinarnej w Polsce

3. Promocja turystyki prozdrowotnej

4. Akademia online – Miasta , historia, kultura

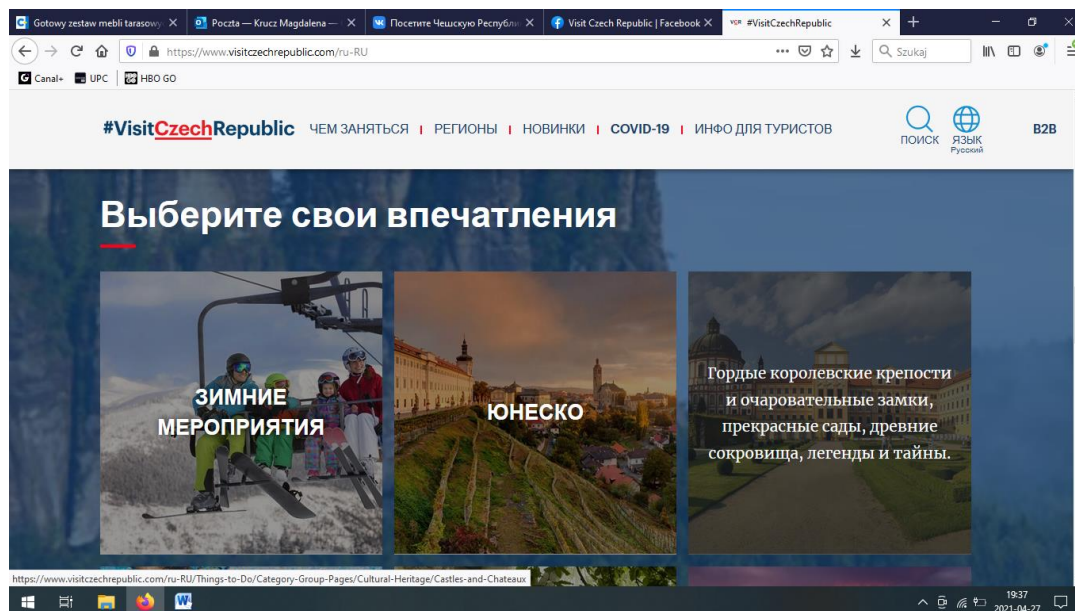

7. Analiza zachowań konkurencji

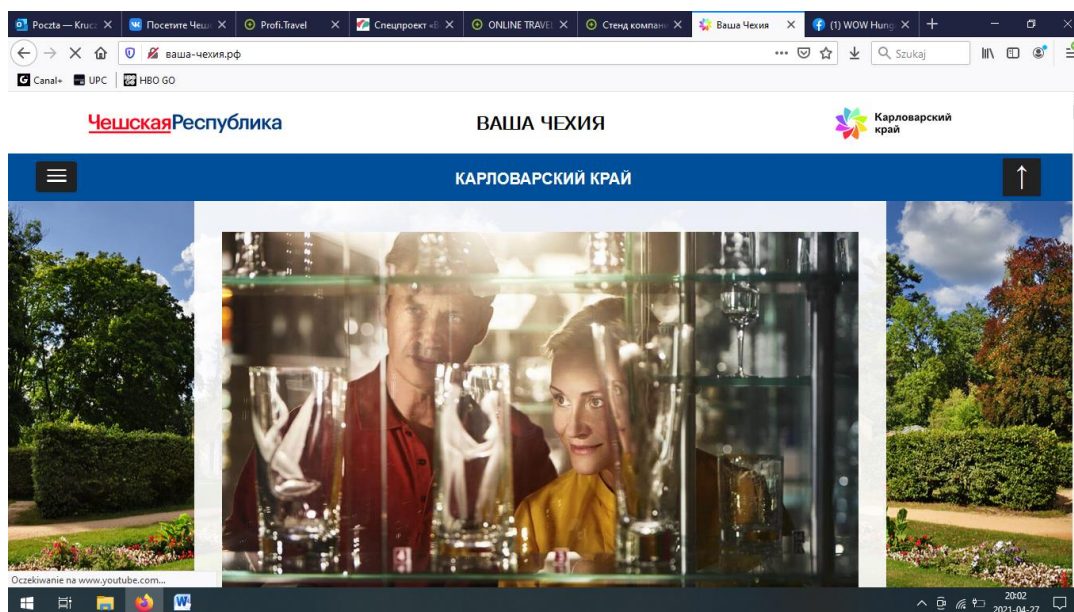
Ze względu na zamknięte granice, od marca do końca 2020 roku, praktycznie wszystkie biura narodowych organizacji pracujące w Moskwie, działały na podobnej zasadzie. Nie nawoływano do podróży, a prezentowano różnorodne walory turystyczne krajów na stronach własnych www, w mediach społecznościowych, czy też poprzez specjalne projekty, poświęcone konkretnym produktom.

Zachęcano do wirtualnego zwiedzania, promowano lokalną kuchnię, organizowano konkursy i quizy z nagrodami. W zakresie komunikacji B2B, początkowo ograniczano się do organizacji webinarów, udziału w targach wirtualnych, a część krajów w tym m.in. Polska, Czechy i Słowacja brały udział w stacjonarnych warsztatach turystycznych z rosyjską branżą turystyczną.

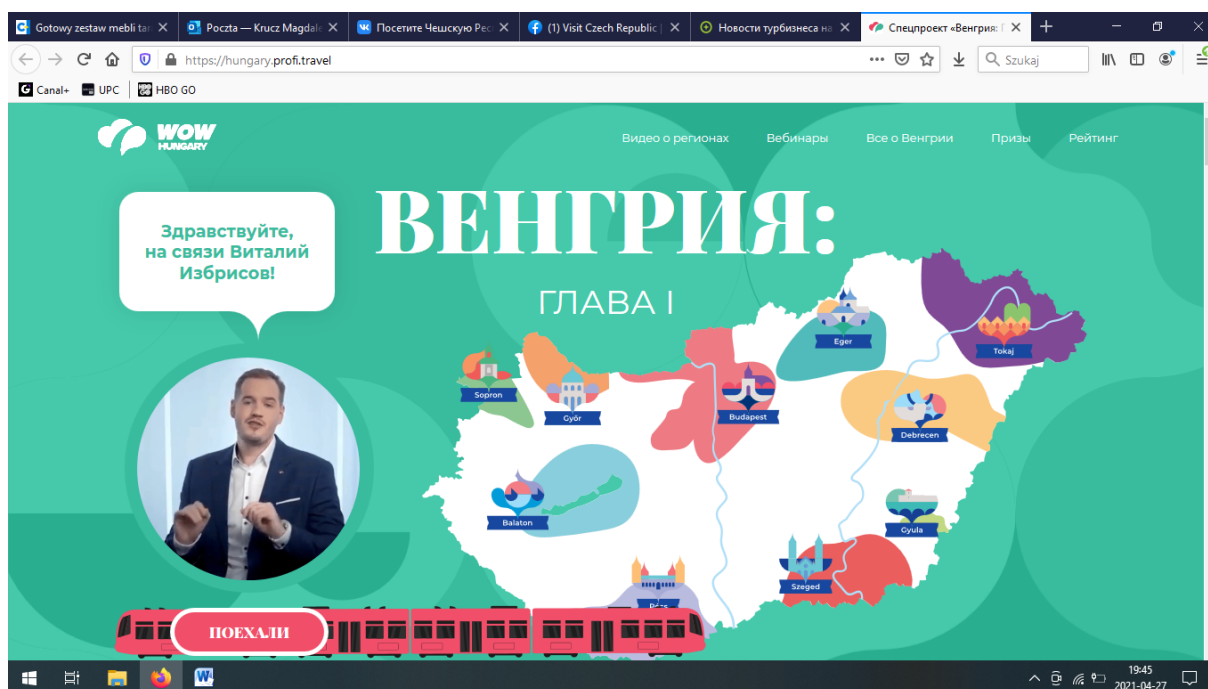
Czesi promowali się hasłem „Живи своей мечтой - Добро пожаловать в Чехию” (żyj marzeniami – witamy w Czechach), na stronach promowano konkretne produkty zachęcając do dzielenia się wrażeniami z podróży.

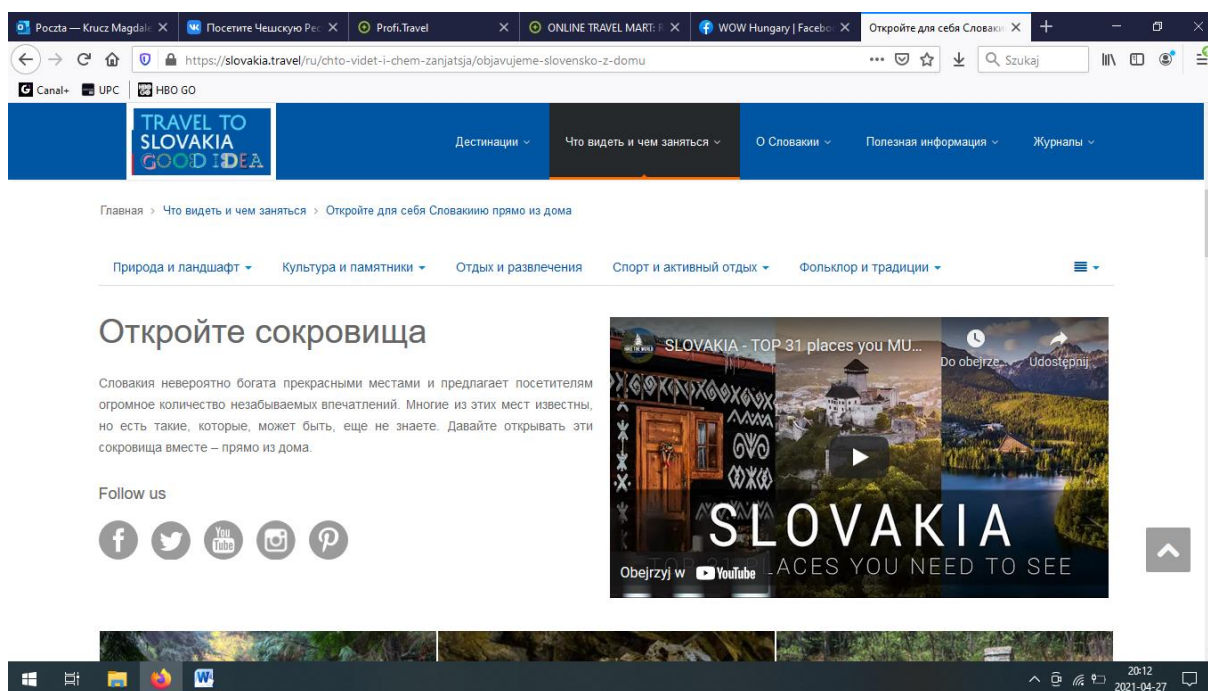
Podobnie jak ZOPOT Moskwa Czesi realizowali projekt akademii online dla agentów turystycznych pt. „Wasze Czechy”

Węgrzy poza typową komunikacją wizerunkową realizowali podobny projekt do wspomnianej już akademii, jednak skierowany do klienta indywidualnego.

Najmniej aktywna była Słowacja, która jest mało widoczna w mediach społecznościowych na rosyjskim rynku. Prowadzona była jak zawsze strona internetowa, gdzie promowano najważniejsze atrakcje turystyczne pod hasłem „Odkryjcie Słowację bezpośrednio z domu”.

Z krajów, które otworzyły swoje granice z FR w drugiej połowie roku, dominowała Turcja, która sprzedawana była, głównie w biurach podróży. Jak zwykle dominowały oferty z zakwaterowaniem w hotelach 4* i 5*. Turcja promowała się przede wszystkim w ogólnodostępnych kanałach telewizyjnych.

8. Mierniki działań promocyjnych

L.p.		Rok 2019		Rok 2020	
1.	Podróże prasowe i studyjne				
	Liczba przyjętych dziennikarzy	7		4	
	Liczba przyjętych przedstawicieli zagranicznych touroperatorów	87		0	
	Liczba blogerów/influencerów lub innych	14		0	
2.	Touroperatorzy				
	Liczba touroperatorów z rynku działania ZOPOT, którzy posiadają w swojej ofercie Polskę – stan na koniec 2020 r. (3 rynki)	150		131	
	Liczba touroperatorów z rynku działania ZOPOT, którzy w 2020 r. wprowadzili do swojej oferty Polskę	11		0	
	Liczba touroperatorów z rynku działania ZOPOT, którzy w 2020 r. wycofali ze swojej ofert Polskę / którzy, posiadali Polskę w ofercie i zaprzestali działalności w 2020 roku	10		19	
	Liczba przedstawicieli zagranicznych/polskich touroperatorów uczestniczących w warsztatach turystycznych	Z	P	Z	P
		1370	65	672	26
3.	Liczba adresów w bazie newslettera				
	system Freshmail	1 646		1 680	
	inne niż Freshmail	n/d		n/d	
4.	Liczba wejść na strony internetowe ZOPOT	237 952		187 709	
5.	Media społecznościowe - liczba osób, które to lubią				
	Facebook	8 350		11 424	
	Instagram	4 500		5 218	
	Twitter	n/d		n/d	
	inne* VKontakte	4 550		8 022	
	blog**	n/d		n/d	
6.	Liczba uczestników seminariów i prezentacji na temat Polski	102		356	
7.	Wartość artykułów (w tym w mediach elektronicznych) i audycji radiowych i telewizyjnych publikowanych/emitowanych w 2020 roku, liczona według ceny reklamy w EURO, w tym:	286 663		34 345	
	o na skutek organizacji podróży prasowych	16 793***		4 135***	
	o na skutek wszystkich działań PR Ośrodka, z wyłączeniem podróży prasowych	26 9870		30 210	
8.	Zasięg materiałów opublikowanych w Internecie w efekcie podróży influencerskich	n/d		n/d	

* należy wymienić inne platformy społecznościowe, na których ZOPOT jest obecny oraz podać łączną liczbę fanów/obserwujących w 2020 roku (w przybliżeniu)

**dotyczy tylko ZOPOT, które prowadzą własnego bloga

*** brak wartości postów w mediach społecznościowych

9. Współpraca w realizacji działań promocyjnych

9.1. Środki zaangażowane przez podmioty współfinansujące działania promocyjne realizowane przez ZOPOT. Dane w EUR.

	Projekt 1		Projekt 2		Projekt 3		Razem	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Branża	8355	-	980	1000	500	-	9835	1000
Regiony	11325	-	6794	-	20955	2980	39074	2980
Placówki dyplomatyczne	-	-	-	-	2000	-	2000	-
Inne	4300	-	-	-	-	-	4300	-
Razem	23980	-	7774	1000	23455	2980	55209	3980

9.2. Najaktywniejsi, na rynku działania ZOPOT, przedstawiciele polskiej branży turystycznej oraz regiony

Lp.	Nazwa podmiotu
1.	Intour Polska
2.	Voyager Kamil Puzio
3.	Furnel Travel